

KÖZALKALMAZOTT

Budapest

1982 AUG

MÚLT ÉS JELEN

Száz éves az Erzsébetváros

● Színes arcú volt és marad a főváros legkisebb városrésze a VII. kerület, amely az Erzsébetváros nevet viseli. Mintegy két négyzetkilométernyi területen körülbelül 95 ezer ember él. Ez a hazai és európai népszámsági adatokhoz viszonyítva a legmagasabbak közé tartozik. A VIII. kerülettel együtt Budapest legöregebb kerülete. Az Erzsébetvárosban 30 ezerre tehető az idősek száma. A városrész szűk utcáiban levő épületek állaga sok gondot okoz, de nagy-szabású rehabilitációs programot dolgoztak ki. Az átfogó tervek 2010-ig határozzák meg a végrehajtandó feladatokat. Ennek keretében a lakásállomány hozzávetőleges 80 százalékának megmentését irányozták elő. A harmincezer lakost érintő rehabilitációs program összköltsége 360 millióra tehető.

A XIX. század tőkés fejlődése veljárójaként kialakultak a VII. kerületben a munkásság osztályszervezetei. Itt hívták életre a Magyarországi Építőmunkások Országos Szövetségét, a munkásság első gazdasági szervezetét: az Általános Fogyasztási Szövetkezetet és a Törekvés Takarékpénztár nevet viselő munkásbankot.

Az 1870-es évektől sztrájkok, tüntetések indultak meg. 1872. március 17-én az akkori budapesti rendőrfő-

kapitány jelentést intézett a főpolgármesterhez. Közölte, hogy a „Giergl-kártyagyár munkásai mint tagok a nemzetközi I. Internacionálé-társasághoz tartoznak”. A fő szintér a Lövéde tér volt. Az Athenaeum nyomdászai bérköveteléseik kielégítése érdekében sztrájkba léptek. Példájukat követték a többi kerületi nyomda dolgozói, valamint a bádgosok. A kőművesegédek a Lövéde kertben megrendezett gyűlésükön ismertették 8 pontos követelésüket.

Az első világháború utolsó évében a VII. kerületi Vas- és Fémmunkás Otthon udvarán követelte a tömeg az azonnali békekötést, a közellátás javítását, a választójogi reformot.

A Tanácsköztársaság ismert vívmányai közül említést érdemel: 1919-ben alakult meg a Rottenbiller utca 43–44. szám alatti polgári iskolában az ország első úttörőcsapata, amely Marx Károly nevet vette fel.

A 25 éves Horthy-korszak a letartóztatások, a retegés, a kínzások, a megaláztatások, az emigráció, a nyomor jegyében zajlott le. Már 1919 augusztus elején az ellenforradalmár brigantik feldúlták a Népszava és a Világosság nyomdáját. Hiába várták olvasói a Népszavát. A tüntetéseket a rendőrök brutális kardlapozása sem tudta meggátolni.

Bátor és leleményes megmozdulás

színhelye volt 1935. július 29-én a Cserhát utca. Merész fiatalok léggömbökre írták fel követeléseiket, többek között a szabadon bocsátandó politikai foglyok nevét. Amikor a tüntetőket a rendőrök megtámadták, szemük láttára szálltak a léggömbök a magasba.

A New York palotát és az Athenaeum épületét Illés Béla magyar író, a Vörös Hadsereg őrnagyaként szabadította fel. A nyomdában helyet kapott a felszabadulás utáni idők első napilapjának, az Új Szónak szerkesztősége. Az újság már 1945. január 28-án megjelent.

Az Erzsébetváros másik nevezetessége az 1901. április 6-án a Kertész utca 36-ban megnyílt FÉSZEK (festők-építészek-szobrászok-zeneszkek egyéb komédiások), a művészvilág mindenkori kedvelt találkozóhelye.

1945-ben kezdte meg működését a VII. kerületi előljáróság. Szerepét 1950-ben a kerületi tanács vette át. Tevékenységükről távirati stílusban dr. Vargáné Lippai Mária, a szervezési osztály vezetője adott tájékoztatást:

— Legbúszkébbek ügyfélszolgálati irodánkra vagyunk, amely Budapesten elsőként 1971. január elsejétől kezdte meg tevékenységét. Négy dolgozóval indultunk. Ma a létszám hét-re emelkedett. Ezt jelentősnek tartjuk, mivel a többi kerületben csak 2–3 személy látja el ezt a feladatot. Az irodán az államigazgatási munkában jártas dolgozóink tevékenykednek. A szakmai felügyeletet a szakigazgatási szerveink látják el. A csoport a szervezési osztályhoz tartozik. Az ügyfélszolgálati iroda szakszerűen, gyorsan segíti a hozzájuk fordulókat.

A nyilvánosság még szélesebb körű biztosítása érdekében a kerületi tanács előterjesztéseit, jegyzőkönyveit az érdeklődők a Lenin körút 6. szám alatti ügyfélszolgálati irodában tanulmányozhatják.

Helyes kezdeményezés, hogy ugyanitt az erzsébetvárosi kisiparosok szakmák szerint csoportosított név- és címjegyzékek betekintésre a lakosság rendelkezésére áll.

Estétől reggelig üzenetrögzítő működik. Telefonszáma: 424-732. Az ezen tett bejelentések alapján a különböző nyomtatványokat postán küldi meg az apparátus, továbbítják a közérdekű javaslatokat, panaszokat. Személyes megjelenés nélkül kerülhet sor az ügyintézési határidők sürgetésére, vagy, ha határidőre nem érkezett válasz.

Barabás Anna

Felüljáró

